

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene insertom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Zdravljenje svetovne bolezni.

Bolan človek hrepeni po ozdravljenju. Narava se trudi, da izloči iz sebe vse bolezenske kali in snovi. Če lastna moč ne zadostuje več, se pokliče na pomoč zdravnik, da bolnika preišče ter predpiše sredstva zoper bolezen. In ako eden zdravnik ne zadostuje, se jih zbere več, da na skupnem posvetu pretresejo stanje bolnikovo ter sklenejo čim učinkovitejši način zdravljenja.

V Londonu so se sestali zdravniki.

V Londonu sedaj zboruje zbor zdravnikov. Svoje vrste zdravniki so. Niso izštudirani medicinci, marveč so državni, politiki, gospodarski in finančni strokovnjaki. Bolnik je človeštvo, porazdeljeno na razne narode in države. Bolezen je gospodarska kriza, ki tlači vse narode, velike in majhne, ki pritiska na vse države, agrarne in industrijske. V pondeljek, 12. junija, so se zbrali iz vseh delov sveta, da se posvetujejo med seboj, kako bi se dala gospodarska kriza že ne odstraniti, pa vsaj omiliti.

Predpriprave za največjo svetovno konferenco.

To je že druga gospodarska svetovna konferenca po svetovni vojni. Prva je bila spomladi 1922. Ni imela zaželjenega uspeha, ker ni mogla izgladiti velikih gospodarskih, odnosno trgovskih nasprotstev, ki so se že takrat pojavila med posameznimi državami. Ker so se potem razmere slabšale od leta do leta, je Anglija, ki ni izgubila zaupanja v mednarodno vzajemnost, sprožila misel nove svetovne gospodarske konference. Na konferenci v Lozani (v Švici) je bil lansko leto sprejet ta-le angleški predlog: »Vlade naj se povabijo h konferenci, da sklenejo potrebne naredbe in določijo sredstva za odstranitev gospodarskih in finančnih težav, katere so povzročile ter vzdržujejo krizo, ki na njej trpi svet.« Zveza narodov se je zavzela za ta angleški predlog ter sestavila posebno komisijo, ki se je sestala 20. januarja 1933, da sestavi delovni program konference ter izvrši vse potrebne priprave. Ko so bile te izvršene, se je zbrala v Londonu konferenca, ki je največja mednarodna konferenca od Dunajskega kongresa, kateri je zboroval l. 1815 po porazu francoskega cesarja Napoleona Velikega.

Dolgovno vprašanje.

V Londonu so navzoči zastopniki 66 držav, ki so prišli iz vseh delov sveta; ni nobene važnejše države, ki bi ne bila

zastopana na londonski konferenci. Naloge, ki jih ima konferenca rešiti, so velike in težavne. Gre predvsem za vprašanje mednarodnih dolgov, s katerimi je v ozki zvezi vprašanje vojne odškodnine, ki jo mora plačati Nemčija. Ako Zedinjene države Severne Amerike ne popustijo v svoji zahtevi, da jim Evropa mora plačati dolgove, najete za časa svetovne vojne, bo Nemčija morala dalje plačevati vojno odškodnino. Zedinjene države pa kažejo v tem vprašanju neko trdovratno nepopustljivost.

Valutno vprašanje.

Brez rešitve dolgovnega vprašanja je otežkočena rešitev valutnega vprašanja. Zadnji dve leti so države z malimi izjemami opustile zlato valuto, katero še najbolj branijo Francija, Švica in Holandska. Vprašanje državnih valut je najbolj pereče med vsemi, brez njegove rešitve ni misliti pozitivne meddržavnega trgovskega prometa. To vprašanje ni nerešljivo, ako prevladuje pri finančno močnejših državah dobra volja. Na londonski konferenci je angleški finančni minister Chamberlain dobro poudaril, da je treba doseči takojšen sporazum glede valut, da se napravi konec sedanjemu nihanju vrednosti denarja. Potrebno je omejiti rabo zlata, ki služi za

krutje bankovcev, in pripraviti države, ki razpolagajo z velikimi zlatimi rezervami, do tega, da dovolijo predujeme drugim državam. Vsaka trajna in resnična obnova gospodarstva je odvisna od razširjenja kreditov (posojil).

Ali največja ugodnost ali prednost v trgovskem prometu.

Na trgovsko-političnem področju mora londonska konferenca rešiti težko vprašanje trgovskega prometa med državami, ki je sedaj z raznimi ovirami zelo omejen. Poderite carinske zidove, ki so sedaj zgrajeni med posameznimi državami! To geslo poudarja na konferenci zlasti Amerika, z njo tudi Anglija. Doseči se vsaj mora carinsko premirje. Za manjše obdonavske države, med katere tudi spada naša država, stoji v tem oziru v ospredju vprašanje največjih ugodnosti ali pa prednostnih carin. Za določilo največjih ugodnosti (v trgovskem prometu med državami) se zavzemajo države z velikim gospodarskim področjem, kakor Zedinjene države, Anglija, Francija in Nemčija. Toda gospodarske stiske, ki na njih trpijo države Srednje in Vzhodne Evrope, nujno zahtevajo, da se tem državam dajo koncesije v obliki prednosti. Da drugi podlagi kot na podlagi prednosti se agrarnim državam ne more pomagati. Londonska konferenca ne bo, vsaj takšno je naše upanje, odklonila sistema prednostnih carin.

Iz Avstrije. Hitlerjevci so v zadnjem času v Gradcu, na Dunaju in po Tirolskem zelo nasilni. Na dnevnem redu so nemiri, metanje bomb in atentati na odlične osebnosti. V Avstriji ne bo prepaj miru, dokler ne bo Hitlerjeva stranka razpuščena in zatrta kljub ugovorom iz Nemčije s silo. — Zvezni kancler dr. Dollfuss se je mudil minuli teden v Londonu in Parizu. Njegov obisk je veljal najetju avstrijskega posojila, katerega je razpisala Zveza narodov in sta-

lišču Anglije in Francije z ozirom na položaj Avstrije, ki nastopa proti hitlerjanstvu in odklanja vsako ožjo zvezo z Berlinom.

Slabo odplačevanje vojnih dolgov. Od 13 držav, ki bi morale 15. junija plačati Združenim državam zapadli del vojnih dolgov, jih je plačalo samo sedem. Plačale pa niso: Francija, Belgija, Poljska, Estonska, Madjarska, Litva, Romunija in Jugoslavija. Delno so izpolnile svoje obveznosti: Velika Britanija, Italija, Latvija in Turčija. Edino Finska je plačala celotni znesek. Združene države so dobile le 8% onega zneska, ki so ga pričakovale 15. tega meseca.

Hitlerjanci proti katolicizmu. Hitlerjanci se na vso moč trudijo, da bi izrili katolicizem iz javnega življenja. Značilno je, da so v katoliških pokra-

jinah, zlasti na Bavarskem postavljeni na odločilna mesta sami protestantje. Bavarski prosvetni minister Schemm je protestant. Nedavno je napisal v narodno-socialističnem listu »Völkischer Beobachter« članek, v katerem pravi: »Veselim se, da sem protestant. Pojem Luther je vprav skluden z bistvom narodnega socializma.« Protestant, in to

V vsako hišo — Sveto pismo!

Sv. pismo je knjiga božja! Ni je knjige, ki bi jo smeli primerjati s Sv. pismom. Pa če moraš katero knjigo imeti doma in jo prebirati, je to gotovo Sv. pismo.

Letos je 1900 let, kar se je godilo vse to, o čemer nam poročajo sv. evangeliji in Dejanje apostolov. Če kedaj, potem naj si v tem svetem letu vsaka hiša oskrbi Sv. pismo, vsaj evangelije in Dejanje apostolov.

V teh težkih časih pomanjkanja denarja smo sklenili omogočiti vsaki družini nakup Sv. pisma. Zato smo nastavili sledeče cene:

Novi zakon (obseg knjige 541 strani) stane broširan Din 6—, polplatno vezan Din 8— in celoplatno vezan Din 15—.

Pri teh cenah se plača papir in knjigovezniško delo. Vse prestavljanje in tiskanje pa je zastoj. Po teh cenah pa prodajamo le sedanjo zalogo in knjige ne bomo ponatisnili. Zato opozarjamo vse, ki si hočejo pravočasno oskrbeti Sv. pismo, da si naročijo čimprej. Za poštnino je priračunati še 2 Din za komad in potem lahko pošljejo v znamkah.

Tiskarna sv. Cirila, Maribor.

jako zaveden protestant je finančni minister Siebert. Župan mesta Münchena ni domačin, marveč je iz Braunschweiga ter je tudi protestant. Državni namestnik general pl. Epp je sicer katoličan, nima pa, kakor je sam izjavil, v ničemer besede. Na Bavarskem in tudi v drugih krajih Južne Nemčije se vrši na zdravnike velik pritisk, da bi iz bolnišnic odstranili katoliške redovnice ter jih nadomestili z narodno-socialističnimi bolničarkami. V katoliških šolah, ki jih vodijo katoliške redovniške osebe, so za nekatere predmete nameščene laične učne moči katoliškega prepričanja. Na zahtevo narodno-socialistične šolske upravne oblasti so te osebe, ki so bile odločno katoliškega prepričanja, morale zapustiti šole, mesto njih pa so dobili službe ljudje narodno-socialistične stranke. Kar se tiče političnih strank, je bavarski notranji minister nedavno zapretil, da bo razpustil katoliško bavarsko ljudsko stranko. V Münchenu je bilo za čas od 8. do 13. junija napovedano veliko zborovanje društev katoliških rokodelskih pomočnikov. Najeti so bili posebni vlaki za München ter že tudi kupljenih 100.000 voznih kart. Najavljen je bil prihod 30 tisoč katoliških pomočnikov iz raznih delov Nemčije. Dne 2. junija pa je politična policija to zborovanje prepovedala, čeprav nima organizacija katoliških pomočnikov s politiko nobene zveze. Na posredovanje vplivnih političnih osebosti je bavarska vlada dovolila zborovanje pod nekaterimi pogoji. Ker pa so katoliški pomočniki nosili neko rjavo uniformo, ki je baje slična narodno-socialistični, so jih Hitlerjevci začeli napadati. Ker se je bilo bati večjih nemirov in napadov, je vodstvo celotne prireditve, da bi preprečilo večjo nesrečo, končalo vso prireditve. Tako je odpadla pontifikalna sv. maša münchenskega nadškofa kardinala dr. Faulhaberja in slavnostno zborovanje. Tako gre katoličanom v fašistični državi.

Katoliške mladenke pri sv. Očetu. Zadnje nedeljo meseca maja je papež Pij XI. proglasil za blaženo Katarino

Labouré, usmiljeno sestro sv. Vincenca Pavelskega. Najnovejša blažena je znana osobito radi tega, ker je imela 27. novembra 1830 znano prikazen Marije Brezmadežne, ki je dala povod za kovanje čudodelne Marijine svetinje. V juniju lanskega leta smo obhajali stoletnico, odkar so bile izdelane prve takšne svetinje (v juniju 1832). Ker se je obljuba Marijina, da bo tista, ki nosi z upanjem to svetinjo, deležen posebnih milosti, uresničevala v obliki raznih duhovnih in telesnih dobrin posameznim ljudem, se je svetinje kmalu po vsem svetu razširila. Tekom 10 let je bilo po svetu razposlanih kakšnih 80 milijonov komadov teh svetinj. Tista pa, ki je dala povod za kovanje teh svetinj, je kot skromna usmiljena sestra živela in delovala ter umrla na starega leta dan 1876. O priliki njene proglatve blaženim se je v Rimu zbralo okoli 4000 deklet »Hčerke Matere božje čudodelne svetinje«. Prišle so iz Italije, Francije, Anglije, Španije, iz otoka Madagaskar, iz Kitajske, iz Srednje in Južne Amerike, iz Čehoslovaške in Jugoslavije. Vse te romarke je predstavila sv. Očetu vrhovna poglavarica reda usmiljenih sester č. mati Le Brun. Sveti Oče je pohvalil njihovo versko vnemo ter požrtvovalno delovanje po zapovedi ljubezni do bližnjega ter jim kot zvestim hčerkam Marijinim priporočal posnemanje Marijinih kreposti.

Pet novih škofov za Azijo. V nedeljo, 11. junija, je papež Pij XI. posvetil v veličastni cerkvi sv. Petra v Rimu pet novih škofov, ki bodo škofovali v Aziji.

Smrtna nesreča otroka. Na Telovo je utonil v betonski in z vodo napolnjeni jami v Mariboru na Teznu 5 letni Lojze Punčuh.

Tribuna za gledalce se je zrušila na Telovo popoldne na dirkališču na Tez-

Škofje so vsi po rodu Azijci. Iz tega se vidi stremljenje Svete stolice, da dobijo misijoni duhovnike in škofe, ki so iste-ga rodu kakor narod, med katerim delujejo. Novi škofje so: 1. G. Allipety, po rodu Indijec, določen za pomožnega škofa v Verapolu. Na ozemlju te škofije živi 1,871.000 duš, med katerimi je 105.000 katoličanov. Ti so potomci tistih kristjanov, ki jim je prinesel evangelij sv. apostol Tomaž. 2. G. Tong iz Anama, ki je država v Vzhodni Indiji pod francoskim pokroviteljstvom. Njegova škofija obsega pol milijona ljudi, od teh je ena petina katoliška. 3. G. Li, Kitajec. Imenovan je za apostolskega vikarja v Jahovu. Njegovih vernikov je samo 7 tisoč med 1 milijonom prebivalstva. 4. G. Tsej, Kitajec. Določen je za apostolskega vikarja v Jungniemu ter ima 40.000 vernikov, ki prebivajo med 2 milijonoma prebivalcev. 5. G. Fan, Kitajec. On je apostolski vikar 30.000 katoličanov med 800.000 prebivalcev. S temi novimi škofi se je število škofov-domačinov povečalo, tako da je sedaj 20% katoličanov v misijonih pod upravo domačih škofov, 60% duhovnikov pa je iste narodnosti, kakor njihovi verniki.

Verske šole. Guverner ameriške države Oklahoma je imel nedavno govor pred 600 vodilnimi osebami iz vseh panog javnega življenja. V tem govoru se je jako zavzemal za verske šole. Rekel je: »Moramo imeti verske šole. Vera je podlaga narodnega veličja. Vera je vir ljubezni do domovine, poštenosti, nrvnosti. Zgodovina spričuje, da narod brez vere ne more obstati, ter potrjuje, da je brezbožnost najgloblji vzrok propada kakšnega velikega naroda. Ne bi se nam bilo treba bati sedanje svetovne krize, če bi bili bolj verni. Če bi imeli samo državne brezverske šole, bi naše ljudstvo zapadlo brezbožstvu, ki iz njega ni rešitve.« Pomenljive besede, ki veljajo ne samo za državo Oklahomo, marveč za vsako državo.

Tudi gluhonemi — brezbožni. V sovjetski Rusiji širijo brezbožstvo po vseh šolah in zavodih. V februarju letošnjega leta so se tudi lotili gluhonemih nesrečnežev. Boljševiki ne morejo mirno gledati, da imajo ti nesrečni otroci svojo tolažbo v veri. Vzeti jim hočejo tudi to poslednjo tolažbo. Zato so v letošnjem februarju poslali v zavod za gluhoneme 18 brezbožnih učiteljev. Njihova naloga je, da napolnijo z duhom brezboštva te uboge otroke, pa tudi njihove starše in nastavljenice v omenjenem zavodu. V to svrhu prirejajo posebne poučne tečaje. Na razpolago so jim črne deske z napismi za gluhoneme in podobe protiverske in brezbožne vsebine. Boljševiki vodi satansko sovraštvo zoper Boga in vero.

nem pri Mariboru ob priliki motorne dirke. Lažje poškodovanih je bilo več oseb.

Od strele ubit. Dne 14. junija se je mudil v Mariboru po opravkih 27letni Franc Nunčič iz Jazbine pri Šmarju Jelšah s svojim svakom. Pripeljala sta se na kolesih in sta se vračala po opravljenem poslu proti domu predpoldne, ko je divjala nad Mariborom nevihta. Na Teznu je dohitel Lolesarja dež in sta